ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Της Κ. ΡΑΠΑΝΑΚΗ

«Ο τελευταίος επισκέπτης»

Απώλεια, άπειρο, αναίρεση. Εκεί η κα Α. Βαλάκου πλάθει θέατρο σαν εξέγερση στην παρωδία της μνήμης και της λήθης

«Ο τελευταίος Επισκέπτης» του Τ. Ουίλλιαμς, τίτλος του πρωτότυπου «The milk train doesn't stop here anymore» (1963) παρατάσσει τις τελευταίες ημέρες μιας ντίβας, της Φλώρας Γκουόφορθ, η οποία γράφει την αυτοβιογραφία της στη βίλα της στη νότια Ιταλία, συνοδευόμενη από τη γραμματέα της. Εκεί την επισκέπτεται ένας νεαρός συνοδός κυριών τον οποίο αποκαλούν «άγγελο θανάτου». Στο μεταίχμιο της μετάβασης, της μετατόπισης προς το άπειρο, η Γκουόφορθ ψηλαφίζει τα σπαράγματα της μνήμης, την απώλεια των στιγμών, την καταγραφή των αισθήσεων και αρπάζεται απελπισμένα από το τελευταίο σήμα του σταθμού που οδηγεί στην αέναη πορεία του σύμπαντος.

Στο θέατρο «Τζένη Καρέζη» η μετάφραση του Ερρίκου Μπελιέ μεταγράφει ικανοποιητικά στην ελληνική γλώσσα τις διακυμάνσεις των διαθέσεων, τη γλωσσική απεικόνιση των χαρακτήρων. Αλλά η σκηνοθεσία του Πέτρου Ζούλια, χαλαρώνει τις εντάσεις του κειμένου.

Δεν γνωρίζω αν η φράση «σκηνοθεσία - απόδοση» στο πρόγραμμα της παράστασης σημαίνει ότι ο σκηνοθέτης έχει παρέμβει και στη μετάφραση του κειμένου. Πάντως η σκηνοθετική καθοδήγηση είναι χαλαρή. Η υπαινικτική, μυστηριακή ατμόσφαιρα η οποία αναδίδεται έντονα από το υπο-κείμενο του έργου και είναι σημαντικότατο στοιχείο της δράσης δεν προωθείται από τη σκηνοθεσία. Επιπλέον, τα σκηνικά του Μανόλη Παντελιδάκη προτάσσουν μάλλον ένα κοσμοπολίτικο περιβάλλον ξένο προς το χώρο της Νότιας Ιταλίας όπου είναι η βίλα της Γκουόφορθ.

Αντίθετα, τα κοστούμια του Κώστα Βελινόπουλου, οι φωτισμοί του Φ. Κουτσαφτή και η μουσική επιμέλεια του Δ. Ιατρόπουλου δίνουν έντονο το στίγμα των δύο επιπέδων στα οποία κινείται το έργο, την εναλλαγή των δεδομένων στοιχείων, με όσα υποθάλπονται πίσω από την αναμονή, τα χαμόγελα, τις σιωπές, τις εκρήξεις.

Η Νένα Μεντή βασίζεται στην τεχνική της, στην αυτοσυγκέντρωση, στην οργάνωση των συναισθημάτων. Ερμηνεύει τη γραμματέα με αυτοκυριαρχία, έλεγχο, μέτρο και λιτότητα. Μια θαυμάσια ερμηνεία. Ο Στράτος Τζώρτζογλου υποδύεται χωρίς βάθος τον Κρίστοφερ Φλάντερς. Σε μία απόδοση ρηχή, ευθεία, χωρίς υποδόριο συναίσθημα και διακυμάνσεις.

Η Ερση Μαλικένζου, έμπειρη ηθοποιός, διατυπώνει με ακρίβεια και απόλυτη ταύτιση τη Μάγισσα του Κάπρι. Η Α. Βαλάκου στο ρόλο της Φλώρας Γκουόφορθ παραδίδει μάθημα υποκριτικής, ερμηνείας, θεάτρου. Ψηλαφίζει τις μεταπτώσεις της ηρωίδας, πλαστουργεί με τις εμμονές, τα συναισθήματα, τις εκρήξεις της Γκουόφορθ ανιχνεύοντας τα όρια του έρωτα, της φθοράς, της μνήμης, του θανάτου.

Προσδιορίζει την ηρωίδα σε πλήρεις διαστάσεις, αγγίζοντας τις χορδές του σώματος και της ψυχής.

Ενα έργο πρώτη φορά παιγμένο στην Ελλάδα και μία ενδιαφέρουσα παράσταση.